

רן מזר המורה הטוב ביותר

בזמנים קדומים היו ההורים האחראים הבלעדיים לחינוך והוראת ילדיהם, אך מאז שנוסדו בתי הספר הופקדה ההוראה בידיים של מורים ומחנכים. כשמגיע הרגע שבו ההורים נדרשים לעזור לילדיהם עם שיעורי הבית, יוצאים הרבה שדים מהארון. מדור חדש שנועד לעזור להורים לעזור לילדיהם להצליח בלימודים

את מלאכות הבית השונות, שהיו מורכבות בהרבה ממה שהן היום. כך או כך, בסבלנות ובאכפתיות היו ההורים חונכים את ילדיהם.

כיום, נראה שסוג הקשר הזה נעלם. מלאכות הבית נעשות באמצעות מכשירים או אנשים אחרים. האב והאם טרודים בעבודתם, שלרוב אין לה קשר אל עולמו המיידני של הילד. חלק גדול מהאחריות על חינוך וחניכת הילד עבר מיקור חוץ והופקד בידי המורים והמחנכים.

זה היה יכול לעבוד היטב, אלמלא המצב הקיים שבו לכל מחנך יש כ-30 או 40 ילדים בכיתה, ועליו לוודא ולדאוג שכולם לומדים ומשכילים. ברור שהמחנך, טוב ומקצועי ככל שיהיה, אינו יכול לתת את המענה שהיה נותן הורה ש"גדל עם הילד" ומספק לו מענה אישי ומותאם. הורה קשוב אמור לדעת יותר טוב מכל מורה מהם דרכי הלמידה של הילד שלו; איך להמחיש לו, איך לסקרן אותו והיכן ומתי ללמד אותו.

גם היום, להורים יש את הפוטנציאל להיות המחנכים והמלמדים הטובים ביותר עבור ילדיהם. אולם כאן נוצרה בעיה חדשה. על ההורה-מורה לא רק להכיר את תלמידו; עליו להכיר גם את חומר הלימוד ודרכים אפקטיביות להוראתו. הורה שישכיל להתגבר על הקושי הזה יהיה מודל

כישורים אקדמיים אחרים? עניין נוסף הוא שבחינוך ולדורף ניתן כבוד רב למחנכים ולכל צוות המורים, ובכיתות הנמוכות אין שיעורי בית כלל. גם חומר הלימוד, במיוחד בשנים הראשונות, שונה ממה שאנחנו הכרנו כשהיינו תלמידים. כל הסיבות הללו עשויות לחבור למצב שבו ההורים נותרים פאסיביים ביחס ללימודי ילדיהם. כמורה וכאדם אני יכול להגיד שאני דווקא מייחס חשיבות רבה למיצוי כישוריו ויכולותיו של כל ילד בהתאם לגילו ולאישיותו. אני מאמין שילדינו זקוקים לאתגרים לימודיים ולשכלול היכולות האקדמיות שלהם. אני חושב שאלו מרכיבים לא פחות חשובים לתחושת השלמות שהילד חווה.

מיקור חוץ להוראה

אז מה מקומו של ההורה ביחס ללימודים של ילדיו? האם יש צורך שאני כהורה אתערב בנעשה בלימודים?

בזמנים קדומים ההורים היו האחראיים הבלעדיים לחינוך הילדים. מגיל צעיר היה הבן מתלווה אל אביו לסדנא שלו ולומד ממנו את מלאכת הנגרות או ייצור הנעליים או את העבודה בשדה. בתה של עקרת הבית למדה מאמה

דמיינו את הילדה שלכם קוראת לכם בשמחה לבוא רגע לחדר. אתם ניגשים אליה והיא מבקשת עזרה בחשבון. אתם מחייכים לעצמכם, כי זה אחד הדברים שאתם הכי אוהבים לעשות איתה. אתם יושבים ביחד, נראה שאתם ממש נהנים ואפילו צוחקים. לבסוף הילדה מחייכת בהבנה וממשיכה לבד בהכנת שיעורי הבית שלה.

נשמע כמו סרט הוליוודי? או אולי מדע בדיוני?

אני יודע שברוב הבתים המצב אינו כזה. במשפחות רבות נושא הכנת שיעורי הבית הוא מקור שופע לתסכול וריבים. עם זאת, ניסיוני ב-15 שנות הוראה תומכת מלמד שאפשר ללמוד הכול, גם חשבון, בהנאה רבה. אז למה זה כל כך קשה לעיתים?

בזרם חינוך ולדורף אנו נותנים חשיבות ראשונה ומרכזית להתפתחותו של הילד כאדם שלם, והלמידה היא רק אמצעי אל היעד הזה. רבים טועים להאמין, שאם כך, אולי אין זה חשוב כל כך לדעת מתמטיקה ברמה גבוהה או לפתח

תורה שמימי

בזרם חינוך ולדורף אנו נותנים חשיבות ראשונה ומרכזית להתפתחותו של הילד כאדם שלם - והלמידה היא רק אמצעי אל היעד הזה. רבים טועים להאמין, שאם כך, אולי אין זה חשוב כל כך לדעת מתמטיקה ברמה גבוהה

לחיקוי, משענת ומקור ביטחון עבור ילדיו.

מהיכרות עם הורים רבים נראה כי אחת מנקודות התורפה המשמעותיות ביותר היא לימודי החשבון: במקום זה שוררת מבוכה גדולה אפילו אצל הורים שיש להם השכלה מתמטית נרחבת. לעתים אני פוגש בקורסים שלי מהנדסים ונשות היי-טק שעומדים אובדי עצות מול הקשיים שילדיהם מביאים לפתחם, לא כל שכן הורים שמספרים לי שבעצמם התקשו בחשבון בילדות. רבים מהתלמידים המתקשים בחשבון הם ילדים להורים שהתקשו באותו תחום. הסיבה אינה גנטית, אלא חוסר ביטחון נרכש שעובר מדור לדור.

להתגבר על הפחדים

התחלתי מן העבר אך פנינו אל העתיד: אנו נמצאים בעיצומה של מהפכה טכנולוגית שאת תוצאותיה איננו יכולים לדמיין. ילדינו נולדו לתוך המהפכה הזאת. אם נרצה וגם אם לא, המהפכה כאן כדי להישאר. הילדים שלנו גדלים אל תוך עולם טכנולוגי לחלוטין, עולם שהתשתית שלו מבוססת על העקרונות המתמטיים. גם אם אנו לא לחוצים שילדינו ילכו להיי-טק, מתפקידנו כהורים הוא לוודא שהילדים חשים בנוח בסביבה הזאת ושאינם מפתחים מפניה פוביות מיותרות. רוב הבעיות של הילדים בלימודים בכלל ובחשבון בפרט קשורות לפחדים, וכשמגברים עליהם, הלימודים הופכים להיות פשוטים ומהנים. בגיליונות הבאים של אדם עולם אעניק כלים להורים שמעוניינים לעזור לילדיהם להצליח בלימודים.

רן מזר הוא מורה להוראה תומכת בבית חינוך אביב (תל אביב) ותמר (הוד השרון), ומפתח תוכנית "נעים ללמוד" - סדנאות מעשיות להורים ולמורים (בקרו בדף הפייסבוק). המעוניינים לקבל טיפים ורעיונות נוספים כיצד לעזור לילדיהם בלימודים מוזמנים לשלוח מייל ולהצטרף לניוזלטר.

ranmazar@gmail.com